

Міністерство освіти та науки України
ВСП «Лохвицький механіко-технологічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»

Уведено в дію з 01.11.2025р.
Наказ директора від 30.10.2025р.
№38/01-10

ПОЛОЖЕННЯ
про проведення практики здобувачів фахової
передвищої освіти у
ВСП «Лохвицький механіко-технологічний фаховий
коледж Полтавського державного аграрного
університету»

Розглянуто і схвалено
на засіданні педагогічної ради коледжу
Протокол від «30» 10 2025 р. № 2

м. Заводське, 2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про проведення практики здобувачів фахової передвищої освіти у ВСП «Лохвицький механіко-технологічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету»

Практика здобувачів фахової передвищої освіти (надалі здобувачів освіти) є невід'ємною складовою частиною освітнього процесу підготовки спеціалістів у ВСП «Лохвицький механіко-технологічний фаховий коледж ПДАУ» (надалі коледж) і проводиться на сучасних підприємствах харчової і переробної промисловості різних форм власності, на лабораторно-матеріальній базі коледжу.

У даному Положенні розглядаються загальні питання організації, проведення і підведення підсумків усіх видів практики здобувачів освіти різних спеціальностей коледжу.

1. Мета і зміст практики

1.1. Метою практики є поглиблення та закріплення знань, набутих здобувачами освіти в процесі навчання, оволодіння необхідними вміннями і навичками практичної діяльності з обраної спеціальності для прийняття самостійних рішень.

1.2. Практика здобувачів освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня: молодший спеціаліст, фаховий молодший бакалавр.

1.3. Практики поділяються на навчальні та виробничі, які в свою чергу класифікуються залежно від спеціальності та освітньо-професійної програми.

До **навчальних практик** належить: практика для набуття робочих навиків з професії; набуття робочої професії (експлуатаційно-ремонтна); для вирішування виробничо – ситуаційних завдань (ділові ігри).

На молодших курсах одним із завдань практик може бути поглиблення та закріплення набутих теоретичних знань та умінь, оволодіння здобувачами освіти робітничою професією з числа спеціальностей галузі, що відповідає фаху навчання

Навчальна практика для набуття робочих навиків з професії проводиться для здобувачів освіти кожної спеціальності і освітньо-професійної програми на другому курсі під керівництвом викладачів спеціальних дисциплін, майстра виробничого навчання на діючих харчових, переробних підприємствах галузі, які відповідають напрямку підготовки; в спеціалізованих лабораторіях, навчальних майстернях коледжу.

Навчальна практика по набуттю навиків із професії являється продовженням освітнього процесу. При наявності здобувачів освіти в групі 24 і більше осіб дозволяється академічну групу ділити на дві підгрупи. Вказана навчальна практика передбачає присутність викладача (майстра виробничого навчання) під час її проведення протягом всього робочого дня здобувача освіти. При цьому навчальне навантаження викладача становить

18 години на тиждень на одну академічну групу або на кожну підгрупу академічної групи*.

Навчальна практика по набуттю робітничої професії, що відповідає фаху навчання, напряму роботи підприємства проходить на підприємстві (закладі освіти) під керівництвом майстрів виробничого навчання базових підприємств (закладу освіти). Оплата за навчання проводиться за рахунок закладу освіти (підприємства)

Для присвоєння робітничої професії і відповідного розряду проводяться кваліфікаційні іспити заводськими кваліфікаційними комісіями за участю представників коледжу. Здобувачам освіти, які успішно склали іспити, присвоюється кваліфікація і робітничий розряд, видається посвідчення відповідної форми. Здобувачі освіти, які не склали кваліфікаційний іспит, по закінченні навчальної практики, складають його повторно в період технологічної практики.

Навчальна практика по вирішенню виробничо-ситуаційних завдань (ділові ігри) проводиться в закладі освіти викладачами спецдисциплін після закінчення переддипломної практики з метою формування у молодших спеціалістів (фахових молодших бакалаврів) умінь швидкого реагування на виробничі ситуації, взяті із реальної діяльності підприємств харчової і переробної галузі промисловості та знаходження шляхів їх вирішення. Основним завданням цієї навчальної практики є закріплення і поглиблення у здобувачів освіти теоретичних знань і практичних навичок, отриманих ними під час вивчення спеціальних дисциплін.

До виробничих практик належить: технологічна, переддипломна.

Виробнича, переддипломна практики проводяться для отримання досвіду застосування набутих компетентностей, використання обладнання, пристроїв і технологій відповідно до спеціальності, оволодіння сучасними формами організації праці та ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

Виробнича технологічна практика передбачає роботу (дублювання) студентів на робочих місцях відповідно до кваліфікації; оволодіння вміннями та навичками техніка-лаборанта, техніка-механіка.

У період проходження виробничої технологічної практики студенти збирають матеріали для виконання курсової роботи (проекту) з фахової дисципліни .

Заключною ланкою практичної підготовки здобувачів освіти є переддипломна практика, яка проводиться перед виконанням дипломного проекту (кваліфікаційної роботи), перед здачею кваліфікаційного іспиту.

Завданням переддипломної практики також є збирання фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи (дипломного проекту).

Під час цієї практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання, набуті протягом усього навчання в коледжі, накопичується та опрацьовується конкретний матеріал для виконання дипломного проекту (кваліфікаційної роботи) .

Переддипломна практика здійснюється на підприємствах, напрям діяльності яких відповідає затвердженій темі дипломного проекту (кваліфікаційної роботи).

Виробничі практики під час їх проведення передбачають присутність викладача тільки для здійснення організаційних, методичних, контролюючих та інших заходів протягом певного часу.

При цьому навчальне навантаження викладачам становить - на підприємствах, що розташовані по місцю знаходження закладу освіти в залежності від фактично витраченої кількості годин, але не більше трьох годин в день, не рахуючи вихідні і святкові дні.

- викладачам, які від'їжджають на місце практики, за час знаходження в дорозі, із розрахунку три години в день, а за час роботи на підприємстві в якості керівника практики – шість годин в день, в залежності від фактично витраченої кількості годин не рахуючи вихідні і святкові дні.

Норма часу в астрономічних годинах для безпосередніх керівників від закладу фахової передвищої освіти складає одна година на одного здобувача освіти на один тиждень.

1.4. Перелік видів практики для конкретної спеціальності, освітньо-професійної програми та освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки фахівців, їх форма, тривалість та терміни проведення визначаються в робочих навчальних планах.

1.5. Зміст і послідовність практики визначається наскрізною програмою, яка розробляється завідувачем навчально-методичним кабінетом з організації виробничого навчання (завідувачем навчально-виробничої практики) і цикловими комісіями спеціальних дисциплін згідно з навчальним планом. Завдання і особливості кожного виду практики відображаються в робочій програмі.

Наскрізні програми практики затверджуються директором коледжу, робочі програми практики затверджуються заступником директора з навчальної роботи.

2. Бази практики

2.1. Практика здобувачів освіти коледжу повинна проводитись на базах практики - підприємствах, які мають відповідати вимогам практики, фаху підготовки і галузі

2.2.Здобувачі освіти коледжу можуть самостійно, з дозволу адміністрації коледжу, підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання, тільки при цьому оформляти це відповідними документами

2.3. З базами практики (підприємствами будь-якої форми власності) коледж завчасно укладає договори на її проведення за формою, визначеною наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2023 року №510 . Тривалість дії договору погоджується договірними сторонами і може визначитися на період конкретного виду практики на 1 рік або 5 років.

3. Організація і керівництво практикою

3.1. Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики в коледжі покладається на заступника директора коледжу з навчальної роботи, навчально - методичне керівництво і виконання програм практик забезпечують відповідні циклові комісії спеціальних дисциплін, завідувач

навчально-методичним кабінетом з організації виробничого навчання (завідувач навчально-виробничої практики)

3.2. До керівництва практикою здобувачів освіти в коледжі залучаються досвідчені викладачі циклових комісій фахових дисциплін, для контролю проходження практики залучаються представники адміністрації.

3.3. Керівник практики від коледжу:

- перед початком практики контролює підготовленість баз практики;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед виходом здобувачів освіти на практику: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання практикантам необхідних документів (направлення, програму, календарний план, індивідуальне завдання, тема курсового і дипломного проєкту (роботи), методичні рекомендації та інші);
- повідомляє здобувачів освіти про систему звітності, прийнятої для кожної освітньо-професійної програми, а саме: подання щоденника-звіту у друкованому або письмовому вигляді, оформлення виконаного індивідуального завдання, необхідних креслень, потрібних нормативно – технічних документів;
- у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;
- контролює забезпечення нормальних умов праці здобувачів освіти по проведенню ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;
- контролює виконання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, веде або організовує ведення журналу відвідування ними бази практики;
- у складі комісії приймає заліки з практики;

3.4. Для здобувачів освіти, які навчаються без відриву від виробництва, коледж може передбачити практику на тих же підприємствах тривалістю до одного місяця згідно з наказом Міністерства освіти і науки України 02 травня 2023 року №510 .

3.5. База практики і коледж в особі перших керівників, представників адміністрації разом з коледжем несуть відповідальність за організацію, якість, охорону праці і результати практики студентів.

3.6. Обов'язки безпосередніх керівників, призначених базами практики, зазначені в окремих розділах договорів на проведення практики відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 02 травня 2023 року №510

За наявності вакантних місць здобувачі освіти коледжу можуть бути зараховані на штатні посади, якщо робота, яку вони будуть виконувати, відповідає вимогам, програми практики.

3.7. Здобувачі освіти коледжу при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики коледжу консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників;

- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- виконувати правила внутрішнього розпорядку відповідного підприємства;

3.8. Перед початком кожної практики керівник закладу фахової передвищої освіти наказом про її проведення затверджує список здобувачів фахової передвищої освіти, які направляються для проходження практики із зазначенням баз та строків практики.

4. Підведення підсумків практики

4.1. Після закінчення терміну практики здобувачі освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Загальна і характерна форма звітності здобувача освіти за практику - це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики. Письмовий звіт разом з іншими документами (щоденник, характеристика та інші) подається на рецензування керівнику практики від коледжу.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури та іншу інформацію, яку вимагатиме циклова комісія.

4.2. Звіт з практики захищається здобувачем освіти коледжу (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеною наказом директора коледжу. До складу комісії входять керівники практики від коледжу і, за можливості, від бази практики, викладачі спецдисциплін, які викладали практикантам спеціальні дисципліни.

Комісія приймає залік у студентів в коледжі протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку здобувача освіти за підписами членів комісії.

4.3. Здобувачу освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні інших умов навчального процесу коледжу. Студент, який повторно отримає незадовільну оцінку по практиці в комісії відраховується із коледжу.

4.4. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях циклових комісій фахових дисциплін, а загальні підсумки практики підводяться на педагогічній раді не менше одного разу протягом року.

5. Матеріальне забезпечення практики

5.1. Витрати на практику здобувачів освіти коледжу входять складовою частиною в загальні витрати на підготовку спеціалістів у навчальному закладі.

5.2. Оплата праці безпосередніх керівників практики від коледжу здійснюється згідно з Положенням про норми часу для розрахунку обсягів навчальної роботи коледжу

Додаток 1. Зразок договору про виробничу практику.

ДОГОВІР № __ " __ " _____ 20__р.

Ми, що нижче підписалися, з одного боку ВСП «Лохвицький механіко-технологічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету» і в особі директора **Мусієнко Ліани Олександрівни**, що діє на підставі Статуту закладу освіти і

в особі _____
що діє на підставі _____ про підприємство з другого боку на виконання Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України уклали справжній договір про нижче подане:

РОЗДІЛ 1

_____, що є базою виробничої практики студентів ВСП «Лохвицького механіко-технологічного фахового коледжу ПДАУ» зобов'язується:

1.1. Прийняти студентів навчального закладу спеціальності (вказати номер та назву спеціальності, назву освітньо-професійної програми) на практику згідно з календарним планом:

Календарний план на навчальний рік

№ п/п	Вид практики	Номер спеціальності	Курс	Кількість студентів	Терміни практики
1	Навчальна	G13	2	30	Квітень-травень
	Навчальна	G13	3	6	Квітень-травень
	Технологічна	G13	3	6	Травень-червень
	Переддипломна	G13	4	4	Грудень
	Переддипломна (заочне)	G13	5	2	Березень-квітень
2	Експлуатаційно-ремонтна	G11	3	6	Квітень-травень
	Технологічна	G11	3	6	Травень-червень
	Переддипломна	G11	4	4	Березень-квітень
	Переддипломна (заочне)	G11	5	2	Березень-квітень

1.2. На період проходження практики студентам закріпити за ними кваліфікованих керівників і фахівців для безпосереднього керівництва практикою.

1.3. Створити необхідні умови для виконання студентами програми практики: надати студентам можливість користуватись бібліотекою, при необхідності – лабораторію, а також сприяти збору технічної, фінансово-звітної і статистичної документації стосовно діяльності підприємства, яка не є комерційною таємницею.

1.4. При можливості забезпечити студентів оплачуваними робочими місцями. При цьому не допускати використання на посадах та роботах, що не відповідають програмам практики та спеціальності.

1.5. В випадку надання студентам-практикантам оплачуваних робочих місць проводити їм інструктаж про діючі правила та норми по охороні праці та техніці безпеки. Забезпечити їм умови безпечної роботи на кожному робочому місці.

1.6. Забезпечити облік присутності студентів на практиці. В випадку надання оплачуваних робочих місць – облік виходів студентів на роботу. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти навчальний заклад.

1.7. Після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта, в якій відобразити якість проходження практики і підготовленого ним звіту за практику.

1.8. Додаткові умови _____

РОЗДІЛ 2

Навчальний заклад зобов'язується:

- 2.1. Направити на _____» студентів згідно календарного плану, передбаченого Розділом 1.-п.1.1. цього договору
- 2.2. Здійснювати методичне керівництво та контроль за організацією практики..
- 2.3. Забезпечити додержання студентами-практикантами трудової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку, які діють на підприємстві.
- 2.4. Не розголошувати використану інформацію про діяльність підприємства через знищення курсових, дипломних робіт та звітів у встановленому порядку.

РОЗДІЛ 3

- 3.1. Договір вступає в силу з моменту підписання і діє на протязі 1-го року.
- 3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за договором вирішуються у встановленому порядку.
- 3.3. Договір складений в 2-х екземплярах, з яких один екземпляр зберігається в справах навчального закладу, другий – в справах підприємства.

3.5. Юридичні адреси та реквізити сторін:

Навчального закладу:
37240
вул. Матросова,39
м. Заводське
Лохвицький район
Полтавська обл.
тел.:05356-3-54-46

Бази практики:

Підписи та печатки:

Заклад освіти :

ВСП «Лохвицький механіко-технологічний
фаховий коледж ПДАУ»

Підприємство:

« ____ » _____ 20__ р.

« ____ » _____ 20__ р.